

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kalanduskomisjon

2009/2152(INI)

5.3.2010

ARVAMUS

Esitaja: kalanduskomisjon

Saaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Komisjoni valge raamat „Kliimamuutustega kohanemine: Euroopa tegevusraamistik”
(2009/2152(INI))

Arvamuse koostaja: Kriton Arsenis

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kalanduskomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tervitab valge raamatu rõhuasetust kõigi ökosüsteemide vastupanuvõime tugevdamisele kui kliimamuutuse kõige äärmuslikumate mõjude vastu suunatud kesksele kaitseabinõule;
2. kordab, et inimtekkelised kasvuhoonegaasid mõjutavad ulatuslikult merekeskkonna keerukat dünaamikat, ja et mereökosüsteeme, millele niigi avaldab survet piisavalt reguleerimata saastamine ja ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük, mõjutab ühtlasi soojenemine, meretaseme tõus, muutused vee soolasuses ja happesuses ning võimalikud ookeanihoovuste muutused, samuti vee-elusorganismide (kalad, molluskid, vähid jne) ruumiline levik ja jagunemine veesambas; ühtlasi tuleb meelde, et teaduslike mudelite põhjal prognoositakse õhutemperatuuri ja merevee keskmise taseme edasist tõusu ning et kõige tõhusam viis kliimamuutust takistada on kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine;
3. tuletab meelde, et eelmisel sajandil tõusis keskmine õhutemperatuur 0,6°C ja keskmine merevee tase 0,17 m ning nende näitajate uurimiseks koostatud teaduslike mudelite alusel prognoositakse käesoleval sajandil nende jätkuvat tõusu;
4. tuletab meelde, et kliimamuutusel võib olla laastav mõju mõnedele suletumatele Euroopa meredele, näiteks Läänemerele; märgib, et mõnede teadusuuringute kohaselt langeb vee soolasus 8–50% ja veepinna temperatuur tõuseb 2–4°C, mis võib tähendada suure osa mereloomastiku ja -taimestiku hävimist, kui prognoosid paika peavad;
5. juhib tähelepanu sellele, et teatavate Euroopa kalavarude kiire kahanemine, mis on tingitud inimtegevuse mõjust keskkonnale, õhnestab kalanduse ökoloogilist ja majanduslikku baasi ning muudab mereökosüsteemid kliimamuutusele vastuvõtlikumaks ja seega vähem kohanemisvõimeliseks¹; märgib lisaks, et kalandussektor peab kliimamuutustega kohanema, võttes seejuures arvesse säästva arengu majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõõdet;
6. märgib, et korallriffide suuruse ja lubiskeletiga loomade arvu kiire vähenemise, liikide paljunemistsükli ja soolise jagunemise muutumise ning ookeani hapestumise kaudu ohustab kliimamuutus täiendavalt kalavarusid² ja vähendab ookeanide CO₂ sidumise võimet³, mis omakorda suurendab CO₂ kontsentratsiooni atmosfääris ja kiirendab kliimamuutust⁴;
7. märgib ühtlasi, et merepinna taseme muutused kahjustavad rängalt mere ja eulitoraali ökosüsteemi, mõjutades paljudele kalaliikidele esmatootmise, kudumise ja kasvamise ning varju pakkumise seisukohalt äärmiselt olulisi paiku ning seega ka kalastamist,

¹ Roheline raamat ühise kalanduspoliitika reformi kohta (KOM(2009)0163).

² FAO, tehniline dokument 530 (2009) „Kliimamuutuse mõju kalandusele ja vesiviljelusele”.

³ Ajavahemikul 2000–2007 vähenes mere süsiniku sidumise võime 10% võrra.

⁴ „Sinine süsinik. Heas seisundis ookeanide osa süsiniku neeldumisel” („Blue carbon: The role of healthy oceans in binding carbon“), UNEP, FAO ja IOC, 2009.

karpide püüki, vesiviljelustegevust ja merekeskkonna bioloogilist mitmekesisust; tuletab ühtlasi meelde, et ökosüsteemid on tundlikud ka soolasisalduse ja veetemperatuuri muutuste suhtes, mida kliimamuutus veelgi teravdab;

8. kinnitab veel kord, et eri mereorganismide (kalade, molluskite, vähkide jne) migratsioon ühest biogeograafilisest piirkonnast teise võib põhjustada teatavate seal algselt elavate liikide kadumise ja võõrliikide sissetungi; märgib, et nimetatud muutused võivad kalandussektorit oluliselt mõjutada, tekitades raskusi uute bioloogiliste ja majanduslike tingimustega kohanemisel;
9. märgib, et kliimamuutusel võib olla ränk majanduslik mõju nii Euroopa tööstuslikule kui ka väikesemahulisele kalapüügile; nõuab seetõttu, et kaalutaks alternatiivseid kalavarude haldamise süsteeme ning Euroopa kalalaevastiku erinevate osade võimsuse vähendamist, et juurutada uute kliimatingimustega kohandatud säästvaid kalapüügi- ja vesiviljelustavasid;
10. rõhutab, et kalasadamad ja akvakultuuriseadmed on merepinna taseme tõusu suhtes eriti tundlikud, kuna asuvad otse rannajoonel; rõhutab ühtlasi nende rajatiste majanduslikku ja sotsiaalset tähtsust; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon pööraks sellele erilist tähelepanu oma kohanemis- ja riskianalüüsimeetmete raames ning hindaks hoolikalt majanduslikku kahju, mida põhjustab suutmatus nimetatud rajatisi kliimamuutusega kohandada;
11. märgib, et väikesed rannapüügilaevastikud, eriti käsitöenduslikud laevastikud, võivad aidata oluliselt parandada rannakogukondade vastupanuvõimet, kliimamuutusega kohanemist ja toiduainetega kindlustatust, eeldusel, et kohaldatakse jätkusuutlikke kalandustavasid; juhib tähelepanu sellele, et kõigis laevastikutüüpides tuleks ergutada keskkonnasõbralikuma sisseseade kasutamist; ühtlasi toonitab uuesti kalapüügi olulisust rannakogukondade majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise ühtsuse säilimisel;
12. peab kahetsusväärseks asjaolu, et rannikualade väljatöötatud ja hästitoimivat integreeritud majandamist, mis hõlmab kõiki olulisi valitsemistasandeid, rakendatakse endiselt harva¹, nõuab tungivalt, et komisjon tagaks rannikualade integreeritud majandamise soovitude² ajakohastamise, tugevdamise ja rakendamise ELi integreeritud merenduspoliitika üldises kontekstis, ühendades kõik mere ja ookeaniga seotud poliitikavaldkonnad; ühtlasi rõhutab, et sellesse protsessi tuleb tihedalt kaasata kalanduse, karpide ja vähiliste püügi ning vesiviljeluse sektor, arvestades nimetatud tegevusalade tähtsusega rannikualadel;
13. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks mereakvatooriumi hea keskkonnaseisundi saavutamiseks sellise merestrategia väljatöötamise ja elluviimise, mille puhul rakendatakse inimtegevuse ohjamiseks ökosüsteemil põhinevat lähenemisviisi, nagu on sätestatud direktiivis 2008/56/EÜ;
14. seda eesmärki silmas pidades palub komisjonil uurida rohevetikate levikut ja nende mõju

¹ Komisjoni teatis – Aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa rannikualade integreeritud majandamise hindamise kohta (KOM(2007)0308).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2002. aasta soovitus, mis puudutab rannikualade integreeritud majandamise rakendamist Euroopas, EÜT L 148, 6.6.2002, lk 24.

kalandussektorile; nõuab ühtlasi, et uuritaks ka kliimasoojenemisest tingitud hoovusemuutuste mõju teatavate mereliikide liikumisele;

15. palub komisjonil juhtida teadusuuringuid põhjapoolsete merede kalavarude kohta, edendada kalanduse säästvat juhtimist selles piirkonnas kooskõlas ettevaatusprintsipiiga ja toetada moratoriumi kehtestamist mis tahes uuele kalandustegevusele Arktikas, kuni piirkondlikud kalandusorganisatsioonid ei ole välja töötanud asjakohaseid eeskirju;
16. rõhutab, et praegu täheldatava tõsise kliimamuutuse lahendus peab põhinema eelkõige kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel ning looduslike ökosüsteemide kaitsmisel ja laiendamisel, mis on maakera kõike olulisemad süsiniku sidujad, ning rõhutab, et mere ja maismaa ökosüsteemide vastupidavus sõltub samavõrd bioloogilise mitmekesisuse kui piisavalt suurte populatsioonide ja nende elupaikade säilitamisest;
17. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks piisavad rahalised vahendid ökosüsteemi kaitseks ja kalurite sissetulekute kliimast tingitud vähenemise hüvitamiseks;
18. peab vajalikuks tagada piisav rahastamine uuringuteks, mille alusel langetatakse poliitilised otsused kliimamuutuse ning kalanduse ja vesiviljeluse valdkonnas; rõhutab, et nii uuringud kui nende põhjal võetavad meetmed peaksid olema valdkondadevahelised, et hõlmata ühtselt ja ökosüsteemipõhiselt kõiki kalanduse ja vesiviljelusega seotud probleeme, kaasa arvatud ranniku ja avamere saastatus, tööstuse ja põllumajanduse heitveed, jõgede voolusäingi muutused, avamere süvendamine, sadamategevus, meretransport ja turism;
19. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et kohastumist ökosüsteemi vastupanuvõime kaudu võetaks arvesse kõigis ühenduse seisukohtades rahvusvahelistel kalapüügi ja merekeskkonna alastel läbirääkimistel ning eriti kalandusalaste partnerluslepingute ja piirkondlike kalandusorganisatsioonide puhul;
20. kutsub komisjoni üles aktiivselt osalema nn sinise süsiniku fondi loomisel ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames; rõhutab, et fond peaks otsima rahastamise ja kooskõlastamise mehhanisme rannikualade ja mere ökosüsteemide ning ookeani süsiniku kaitsmiseks ja haldamiseks üldise merendusala planeerimise raames;
21. rõhutab, et kalandussektori võime kohaneda eri kalavarude tootlikkuse ja täiendamise kõikumistega sõltub järgmistest teguritest:
 - püügimahu vastavus varude produktiivsusele nende kõige vähetootlikumas faasis,
 - alternatiivsete kalavarude kättesaadavus,
 - investeerimine paindlikku tehnoloogiasse, nagu mitmeotstarbelised laevad ja paindlikud tööstusahelad,
 - alternatiivsete elatusvahendite olemasolu madala toodanguga perioodidel¹;

¹ FAO (2007): Kliimamuutustega kohanemine põllumajandus-, metsandus- ja kalandussektoris: tulevikuväljavaated, raamistik ja prioriteedid.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	23.2.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 15 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Josefa Andrés Barea, Kriton Arsenis, Alain Cadec, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Carl Haglund, Isabella Lövin, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Struan Stevenson, Jarosław Leszek Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ole Christensen, Ioannis A. Tsoukalas